

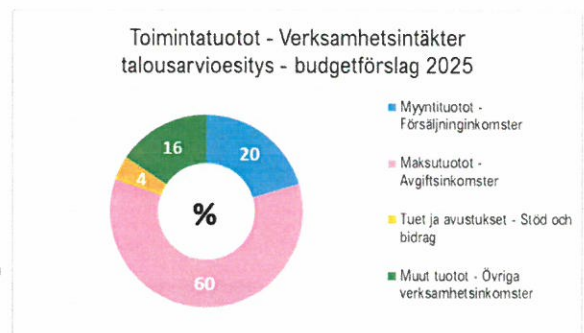
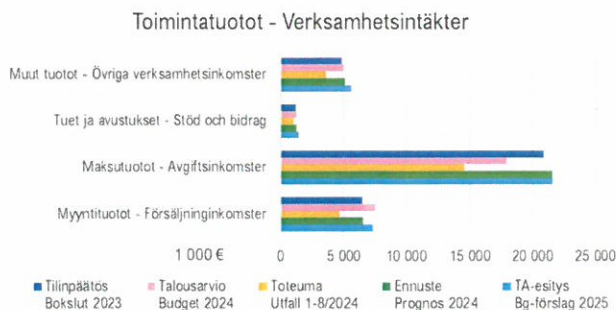
2.4 Sosiaali- ja terveystoimi

2.4.1 Toimialan talous

Sosiaali- ja terveystoimi Social- och hälsovård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-8/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%	TA-esitys Bg-förslag 2025	Kehys Ram 2025	Alitus/ ylitys
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	33 478	31 738	23 880	75 %	34 554	109 %	36 106	35 300	806
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	6 520	7 549	4 674	62 %	6 552	87 %	7 387		
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	20 872	17 906	14 605	82 %	21 563	120 %	21 617		
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 251	1 289	1 010	78 %	1 297	101 %	1 496		
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	4 836	4 993	3 591	72 %	5 142	103 %	5 607		
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-411 477	-395 361	-276 663	70 %	-432 070	109 %	-417 970	-403 350	-14 620
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-110 789	-122 915	-73 547	60 %	-113 675	92 %	-129 414		
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-262 448	-227 495	-173 533	76 %	-273 287	120 %	-245 934		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-10 235	-9 704	-6 839	70 %	-10 525	108 %	-9 593		
Avustukset - Bidrag	-9 787	-14 205	-8 698	61 %	-13 529	95 %	-12 266		
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-18 218	-21 042	-14 045	67 %	-21 055	100 %	-20 763		
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-377 999	-363 623	-252 783	70 %	-397 516	109 %	-381 864	-368 050	-13 814

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala on valmistellut talousarvioesityksen vuodelle 2025 aluehallituksen 30.5.2024 päättämän kehysten pohjalta. Toimialan talousarvioesityksessä erotus kehyspäätökseen on - 13 814 105 euroa.

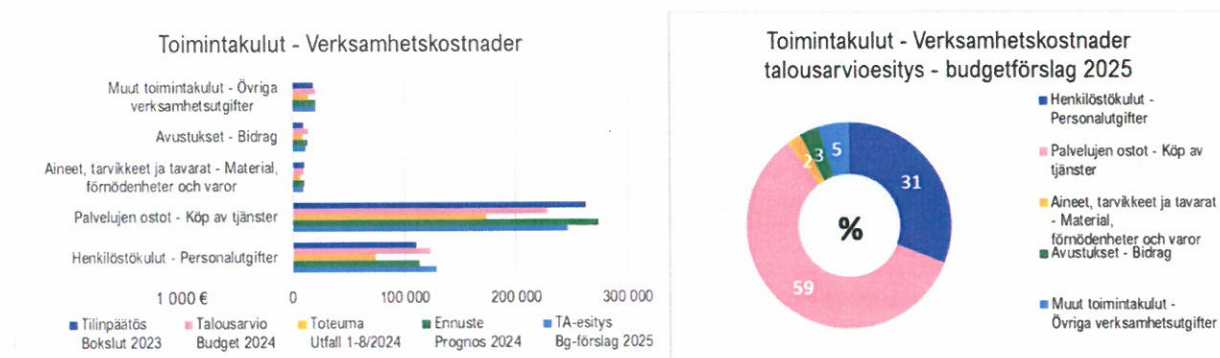
Sosiaali- ja terveystoimen toimintatuottojen talousarvioesitys on 36,1 miljoonaa euroa eli 0,8 miljoonaa euroa hyväksytyä kehystä suurempi. Erityisesti perhe- ja sosiaalipalveluiden vastuualueella - vuoden 2024 toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan talousarviota suotuisammin, joten vuoden 2025 talousarvioesitykseen toimintatuottoja on korotettu vastaavasti. Lisäksi yhteisten terveystalveluiden vastuualueella tuottoja on korotettu terveydenhuollon asiakasmaksuja koskevan asetuksen muutosehdotuksen pohjalta.

Toimialan toimintakulujen talousarvioesitys on 418,0 miljoonaa euroa eli ylitystä hyväksytyyn kehykseen on 14,6 miljoonaa euroa. Toimialan toimintakulukehys vuodelle 2025 on varsin tavoitteellinen verrattuna vuoden 2023 tilinpäätöstoteumaan, johon nähden kulujen kasvuksi on esitetty 6,6 miljoonaa euroa (1,6 %). Vuoden 2024 ennusteen verrattuna kuluja on karsittu 14,0 miljoonaa euroa (3,2 %). Vuoden 2025 talousarvioissa on muun muassa tehty seuraavat leikkaukset tuottavuusohjelman mukaisesti; omaishoidon palkkion laskeminen, maksuttoman

ehkäisyyn poistaminen sekä ostopalveluiden karsiminen, pitäen sisällään sekä varsinaiset palveluiden ostot että henkilöstövuokraukset. Muita tuottavuusohjelman toimenpiteitä ei ole talousarvion valmistelussa huomioitu, koska k.o. toimenpiteet edellyttävät yhteistoimintaneuvotteluja.

Vuonna 2025 ympärivuorokautisen palveluasumisen hoitajamitoitusta kevennetään lakimuutoksen mukaisesti ja tämä koskee 36 hoitohenkilöä, jotka voidaan siirtää muihin avoimin toimiin. Täten pystymme resursoimaan perustettavaa sijaispoolia paremmin ja tämä vähentää tarvetta ostohenkilökunnalle. Tämän lisäksi vuokrahenkilöstöön liittyvä kilpailutus toteutettiin syksyllä 2024, Uusi sopimus vähentää vuokrahenkilöstön tuntiveloitusta noin 40 %:lla.

Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2025 talousarvioesityksen toimintakuluista 31 prosenttia muodostuu henkilöstökuluista. Palveluostot muodostavat 59 prosenttia koko toimialan kuluista – erikoissairaanhoidon yksin 34 prosenttia kokonaiskuluista. Lisähaasteita sosiaali- ja terveystoimen talouden tasapainottamiseen tuo HUS-yhtymän asetettua kehystä suurempi palveluiden käyttö – vuonna 2023 talousarvioylijätys oli 3,8 miljoonaa euroa ja vuoden 2024 ennusteen mukaan noin 8 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi yhtymän alijäämistä kirjattiin 7,1 miljoonan euron kulu vuonna 2023 ja 4,2 miljoonaa euroa vuoden 2024 ennusteen mukaan. Mikäli vastaavaan kehitys jatkuu, näyttää epätodennäköiseltä, että hyvinvointialueen omasta palvelutuotannosta saadaan leikattua erikoissairaanhoidon kohdistuvat alijäämiä kasvattavat talousarvioylijätket.

Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2025 talousarvioesitykseen sisältyvät sisäisinä toimintakuluina keskitetysti tuotetut kiinteistö-, puhtaus- ja ruokapalvelut. Muilta osin talousarvioesityksen sekä tuotot että kulut ovat ulkoisia.

Sosiaali- ja terveystoimen johto Social- och hälsovårds ledning 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-8/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%	TA-esitys Bg-förslag 2025
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	0	-	0	-	0
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-557	-987	-480	49 %	-775	79 %	-1 042
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-456	-645	-442	68 %	-698	108 %	-945
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-24	-142	-11	8 %	-32	23 %	-54
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-17	-11	0	3 %	-2	18 %	-6
Avustukset - Bidrag	-27	0	0	-	0	-	0
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-34	-189	-27	14 %	-44	23 %	-37
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-557	-987	-480	49 %	-775	79 %	-1 042

Sosiaali- ja terveystoimen johdon vastuualueeseen sisältyvät toimielimen hallinto, professiojohtaminen ja Hyvä Digi -palvelut. Hyvä Digi, joka on sähköinen sosiaali- ja terveystoimen palvelu, on integroitu sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. Palvelu on alkanut hankkeena ja 2025 palvelu on osa sosiaali- ja terveystoimen palveluiden hallintoa. Tämä näkyy talousarvioesityksessä henkilöstökulujen kasvuna noin 300 000 eurolla.

Palvelujen ostoissa vastuualueen koulutukseen ja työnohjaukseen vuonna 2024 suunnattuja määrärahoja on vuoden 2025 talousarvioehdotuksesta pienennetty. Palvelujen ostot ovat vuoden 2024 talousarvioon verrattuna noin 88 000 euroa pienemmät. Sisäisen vuokran kohdistusta on tarkennettu ja siten muut toimintakulut on arvioitu edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 152 000 euroa pienemmiksi.

Perhe- ja sosiaalipalvelut Familje- och socialtjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Talousarvio Budget 2024	Toteuma Utfall 1-8/2024	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2024	Ennuste-% Prognos-%	TA-esitys Bg-förslag 2025
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	9 762	9 727	7 546	78 %	9 759	100 %	11 109
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	3 771	5 187	3 243	63 %	4 470	86 %	5 585
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	3 021	1 615	1 905	118 %	2 059	127 %	1 654
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 147	1 249	984	79 %	1 266	101 %	1 495
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	1 824	1 677	1 414	84 %	1 964	117 %	2 375
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-110 749	-108 752	-76 324	70 %	-118 378	109 %	-113 952
Henkilöstökulut - Personaltgifter	-38 384	-42 674	-25 773	60 %	-42 418	99 %	-44 733
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-58 485	-46 607	-38 787	83 %	-57 799	124 %	-51 529
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-1 245	-1 455	-779	54 %	-1 248	86 %	-1 338
Avustukset - Bidrag	-7 023	-11 672	-6 603	57 %	-10 374	89 %	-9 793
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-5 612	-6 343	-4 382	69 %	-6 540	103 %	-6 560
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-100 986	-99 025	-68 778	69 %	-108 619	110 %	-102 843

Perhe- ja sosiaalipalveluiden vastuualueeseen kuuluvat perhe- ja sosiaalipalvelut, lasten, nuorten ja perheiden palvelut, vammaispalvelut, työikäisten sosiaalipalvelut sekä mielenterveys-, päihde- ja asumispalvelut.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden toimintatuottojen talousarvioesitys vuodelle 2025 ylittää vuoden 2024 ennusteen 1,35 miljoonalla eurolla. Vastuualueen toimintatuotot kertyvät pääasiassa päihde-, mielenterveys- ja vammaistyön asumispalveluista ja päivätoiminnasta, vammaiskuljetuspalveluista sekä kotoutuskorvauksista ja vakuutusyhtiöiden maksamista korvauksista.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa toimintakulujen talousarvioesitys ylittää vuoden 2023 tilinpäätöksen 3,2 miljoonalla eurolla. Vaikka palveluostojen budjettia on pienennetty kolmella miljoonalla ja avustuksia kahdella miljoonalla eurolla suhteessa tilinpäätökseen, selittävät henkilöstökustannusten 6,3 miljoonalla ja muiden toimintakulujen (käytännössä vuokrien) liki miljoonalla tilinpäätöstä suurempi esitys tätä erotusta. Vuoden 2024 talousarviosta alkaen vammaiskuljetukset ovat budjetoituna avustuksiin ja vuoden 2023 tilinpäätöksessä ne ovat palveluiden ostossa. Tämä noin neljän miljoonan euron suuruinen vaikutus tulee ottaa huomioon palveluostojen ja avustusten taulukoituja lukuja verrattaessa tilinpäätöksen 2023, talousarvion 2024 ja talousarvioesityksen 2025 välillä.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden henkilöstöbudjetista on elokuun 2024 loppuun mennessä käytetty 60 %, mikä selittyy täyttämättömillä vakansseilla ja johtaa vuokratyön käytön myötä palveluostojen kasvuun. Vuokratyö on omaa henkilöstöä kalliimpaa. Vuokratyön käyttö on merkittäväntä

lasten, nuorten ja perheiden palveluissa psykologiostoina ja vammaispalveluiden asumispalveluissa henkilöstömitoitusten täyttämiseksi.

Palveluiden ostoista 83 % on asiakaspalveluostoa toiselta hyvinvointialueelta tai muilta. Tammi-elokuussa tehdyistä palveluostosta 32 miljoonaa vajaasta 39 miljoonasta eurosta lukeutuu asiakaspalveluostoihin ja 6,5 miljoonaa kattaa vuokratyöoston ja kaiken muun oston. Asiakaspalveluostot ja vuokratyö kattavat yhdessä 87 % perhe- ja sosiaalipalveluiden taloudesta ja 13 % (5 miljoonaa euroa) on kuluneen vuoden aikana kirjattu näiden ulkopuolisiin ostoihin.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosyksikön asiakaspalveluostosta 90 % on lastensuojelun asiakaspalveluostoa, 10 % varhaisen tuen palveluiden asiakaspalveluostoa ja alle puoli prosenttia muiden toimintojen asiakaspalvelua. Lasten ja nuorten pahoinvointi on entistä ilmeisempää ja laitoshuollon kustannukset nousevat alati.

Vammaispalveluiden asiakaspalveluostosta 74 % kohdentuu asumispalveluihin (11,4 miljoonaa euroa tammi-elokuussa) ja mielenterveys-, päihde- ja asumispalveluissa 89 % asiakaspalveluostosta kohdentuu asumispalveluihin (5,4 miljoonaa euroa tammi-elokuussa). On ilmeistä, että nimenomaan laitoshoidon kustannuksiltaan talousarviota kuormittavinta.

Yhteiset terveystaloudet	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%	TA-esitys
Gemensamma hälsovårdstjänster	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%	Bg-förslag
1 000 €	2023	2024	1-8/2024		2024		2025
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 230	6 355	4 383	69 %	6 368	100 %	7 526
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	570	799	450	56 %	637	80 %	572
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	5 571	5 555	3 928	71 %	5 731	103 %	6 954
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	90	0	5	-	0	-	0
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	0	1	0	0 %	0	0 %	0
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-206 622	-197 511	-133 799	68 %	-214 177	108 %	-209 622
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-29 796	-35 770	-19 452	54 %	-29 741	83 %	-38 147
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-165 256	-150 141	-106 098	71 %	-171 874	114 %	-159 927
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-7 062	-6 463	-4 815	75 %	-7 374	114 %	-6 383
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-4 508	-5 136	-3 434	67 %	-5 188	101 %	-5 165
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-200 392	-191 156	-129 415	68 %	-207 809	109 %	-202 096

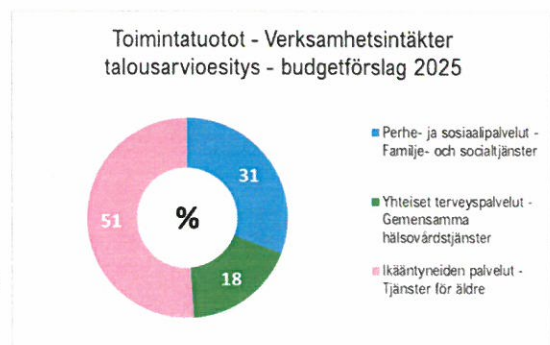
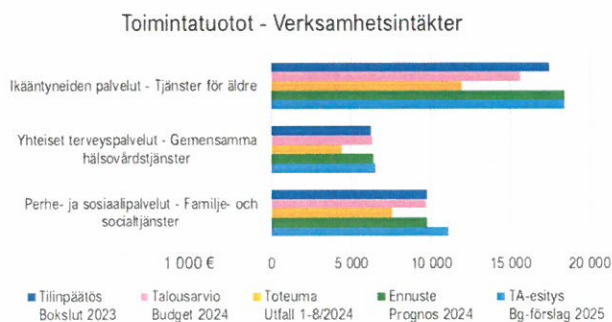
Josta erikoissairaanhoito	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%	TA-esitys
Varav specialiserad sjukvård	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%	Bg-förslag
1 000 €	2023	2024	1-8/2024		2024		2025
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	0	0	1	-	1	-	0
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-142 173	-135 746	-88 790	65 %	-144 005	106 %	-143 421
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-142 173	-135 746	-88 790	65 %	-144 005	106 %	-143 421
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-142 173	-135 746	-88 789	65 %	-144 004	106 %	-143 421

Yhteisissä terveystaloudissa 2025 talousarvioesityksessä toimintatulot 7,5 milj. euroa ylittävät vuoden 2024 ennusteen 18 prosentilla. Vuoden 2025 talousarvioesityksessä toimintakulut 209,6 milj. euroa alittavat 2 % vuoden 2024 ennusteen ja ovat 1 % korkeammat kuin vuoden 2023 tilinpäätös. Erikoissairaanhoito 2025 talousarvioesitys 143,4 milj. euroa jää 0,6 milj. euroa alle vuoden 2024 ennusteen, mutta sisältää merkittävän korotuspaineen HUS-yhtymän palveluiden käytön osalta.

Ikäntyneiden palvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-%	Ennuste	Ennuste-%	TA-esitys
Tjänster för äldre	Bokslut	Budget	Utfall	Utfalls-%	Prognos	Prognos-%	Bg-förslag
1 000 €	2023	2024	1-8/2024		2024		2025
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	17 486	15 655	11 950	76 %	18 428	118 %	18 449
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	2 179	1 564	981	63 %	1 445	92 %	1 230
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	12 280	10 737	8 772	82 %	13 774	128 %	13 987
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	14	40	20	51 %	31	78 %	0
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	3 013	3 315	2 177	66 %	3 178	96 %	3 232
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-93 549	-88 112	-66 060	75 %	-98 740	112 %	-93 355
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-42 153	-43 826	-27 881	64 %	-40 819	93 %	-45 590
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-38 683	-30 604	-28 637	94 %	-43 582	142 %	-34 424
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-1 911	-1 775	-1 245	70 %	-1 902	107 %	-1 866
Avustukset - Bidrag	-2 737	-2 533	-2 095	83 %	-3 155	125 %	-2 473
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-8 065	-9 373	-6 203	66 %	-9 283	99 %	-9 002
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-76 063	-72 457	-54 110	75 %	-80 313	111 %	-74 906

Ikäntyneiden palveluissa toimintatuotot 18,4 milj. euroa ovat vuoden 2025 talousarvioesityksessä linjassa vuoden 2024 ennusteen kanssa ja ovat 6 % suuremmat kuin vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Toimintakulut 93,4 milj. euroa ovat vuoden 2023 tilinpäätöksen tasolla ja 5 % pienemmät kuin vuoden 2024 ennuste. Ikäntyneiden palveluiden talousarviossa on huomioitu vähennyksinä omaishoidon tuessa 0,68 milj. euroa, palveluasumisen ostopalveluissa 0,5 milj. euroa ja vuokratyövoiman käytössä 2 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveystoimen 2025 talousarvioesityksen toimintatuotot asettuvat yhteisissä terveystalouksissa ja ikäntyneiden palveluissa hyvin lähelle vuoden 2024 ennustetta. Perhe- ja sosiaalipalveluiden toimintatuottojen talousarvioesitys 2025 ylittää vuoden 2024 ennusteen 1,35 miljoonalla eurolla. Toimintatuotoista hiukan yli puolet koostuu ikäntyneiden palveluista, 31 % perhe- ja sosiaalipalveluista ja loput 18 % yhteisistä terveystalouksista.

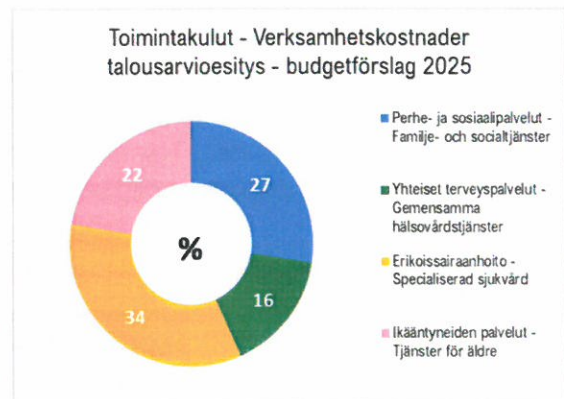
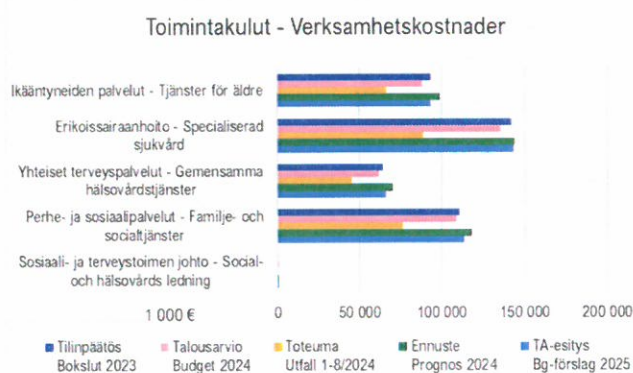
Toimintakulujen 2025 talousarvioesitys on laadittu todella tiukaksi – kokonaisuudessaan vuoden 2024 kuluennuste alittuu noin 14 miljoonalla eurolla. Perhe- ja sosiaalipalveluissa vuoden 2025 talousarvioesitys on 4,4 miljoonaa euroa (3,7 %) vuoden 2024 ennustetta alhaisempi, terveystalouksissa (pl. erikoissairaanhoidossa) 4,0 miljoonaa (5,7 %), erikoissairaanhoidossa 0,6 miljoonaa (0,8 %) ja ikäntyneiden palveluissa 5,3 miljoonaa euroa (5,4 %). Erikoissairaanhoidossa on huomioitu tehtävämuutoksena palliatiivisen keskuksen siirtyminen HUS-yhtymästä hyvinvointialueen toiminnaksi, joten tämä muutos eliminoituna erikoissairaanhoidon kulut kasvavat 2,1 miljoonaa euroa (1,5 %) vuoden 2024 ennusteeseen nähden. Toimintakuluista 34 % muodostuu erikoissairaanhoidosta, 27 % perhe- ja sosiaalipalveluista, 22 % ikäntyneiden palveluista ja 16 % yhteisistä terveystalouksista.

Aluevaltuusto hyväksyi tuottavuusohjelman kokouksessaan 12.12.2023 § 135. Tuottavuusohjelman toimenpiteiden osalta voidaan todeta vuoden 2024 ensimmäisen puolivuositoteuman ja ennusteen pohjalta, että toimenpiteet ovat oikeansuuntaisia ja tarkoituksenmukaisia, mutta

säästövaikutukset näkyvät viiveellä ja osittain vasta tulevina vuosina. Koska ohjelman toimenpiteillä ei nähty syntyvän alkuvuodesta haettuja euromääräisiä säästöjä, aluehallitus päätti 2.5.2024 § 111, että valmistelu tuottavuusohjelman korien B ja C toimenpiteistä käynnistetään.

Tuottavuusohjelman B ja C korin mukaisesti valmistellaan palvelujen saatavuuden rajoittamista sekä palvelutason heikentämistä. Toimenpiteitä ohjaavat myös valmisteltu palveluverkokuunnitelma. Näiden toimenpiteiden leikkaukset ei ole vielä huomioitu laaditussa talousarviossa vuodelle 2025. Toimenpiteet sisältävät rajuja leikkauksia ja edellyttävät yhteistoimintaneuvotteluja. Toimenpiteinä ovat mm. pienten terveystoimintayksiköiden ja tiettyjen ikäihmisten ympärivuorokautisten asumisyksiköiden sulkemiset, terveystoimintakeskussairaala osaston sulkeminen sekä useampia muita muutoksia sosiaali- ja terveystoiminnan organisaatiossa. Ehdotettuja leikkauksia on tässä vaiheessa noin 2,6 miljoonan edestä vuonna 2025.

Kokonaisuudessaan toimialan talousarvioesitys vuodelle 2025 ylittää hyväksytyyn kehysten toimintatuottojen osalta noin 0,8 miljoonaa euroa ja toimintakulujen osalta noin 14,6 miljoonaa euroa.

2.4.2 Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimen perustehtävänä on tuottaa sosiaali- ja terveystoimen palvelut alueen asukkaille lakien, asetusten ja ohjeiden mukaisesti laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Sidosryhmien, kuten kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö mahdollistaa asiakkaiden tarpeisiin vastaamiseen kokonaisvaltaisesti ja vaikuttavasti. HUS-yhtymä tuottaa erikoissairaanhoidon palvelut HUS järjestämissopimuksen perusteella.

Itä-Uudenmaan sosiaali- ja terveystoimen tuottamien palvelujen saatavuus ja taso perustuu lainsäädäntöön ja palvelustrategiaan sekä tuottavuusohjelman painotuksiin. Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden toimeenpanon kehittämiskärjet määrittävät vastuualueiden toimintasuunnitelmissa ja eri hankkeiden avulla.

Sosiaali- ja terveysjohtaja johtaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimintaa. Toimiala jaetaan kolmeen vastuualueeseen: perhe- ja sosiaalipalveluihin, terveystoimintayksiköihin ja

ikäntyneiden palveluihin. Sosiaali- ja terveyspalveluiden johtoryhmä koostuu vastuualuejohtajista ja professiojohtajista.

Professiojohtajien (johtava lääkäri, hoitotyön johtaja ja sosiaalityön johtaja) yhteisinä vastuina ovat sosiaali- ja terveystoimen vastuualueiden integraation ja monialaisen yhteistyön edistäminen sekä yhteistyössä vastuualueiden kanssa palveluiden yhdenmukaisuudesta, laadukkuudesta sekä niiden lainmukaisesta toteuttamisesta vastaaminen. Professiojohtajat tekevät tiivistä yhteistyötä tukipalveluiden kanssa mm. alueen pito- ja vetovoiman lisäämiseksi sekä osaamisen kehittämiseksi. Professiojohtajat toimivat myös hyvinvointialueen valmius- ja varautumissuunnittelun yksikössä.

2.4.3 Toimialan keskeiset tavoitteet toimintasuunnitelmakaudella 2024–2026

Sosiaali- ja terveyspalvelut tuottavat laadukkaat ja riittävät palvelut, jotka saavutetaan helposti ja tuotetaan kustannustehokkaasti. Digitaalisia palveluita ja tietoa hyödynnetään palveluita tuottaessa. Palveluiden painopistettä siirretään raskaammista palveluista kohti ennaltaehkäiseviä palveluja. Palveluiden tuottamisessa reunaehtoja määrittää myös lainsäädännön eri henkilöstömitoitukset ja hoitoon pääsyn määrääjat.

Tuottavuusohjelma edellyttää entistä kustannustehokkaampien palvelujen tuottamista. Palvelut tulee säästövaatimuksista huolimatta tuottaa laadukkaasti ja lakien edellyttämällä tavalla. Tavoitteena sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisessa on, että alueen asukkaat saavat tarvitsemansa palvelut. Palvelujen tuotantotapaa laajennetaan esimerkiksi lisäämällä digitaalisia palveluja. Palveluja tuotetaan sekä omana toimintana että ostopalveluna.

Keskeisenä tavoitteena pidetään myös tasokasta johtamista, joka on hallittua, läpinäkyvää ja ennustettavaa. Sosiaali- ja terveystoimen arvokkaimpana resurssina on henkilöstö, jonka saatavuudesta, osaamisesta ja jaksamisesta on pidettävä huolta.

2.4.4 Toimialan riskien arviointi

Suurimpina riskeinä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen toiminnalle arvioidaan olevan rahoitus ja henkilöstön saatavuus.

Syksyllä 2024 puuttui vähemmän henkilöstöä kuin syksyllä 2023. Tästä huolimatta henkilöstön saatavuutta joudutaan osittain paikkaamaan vuokrahenkilöstöllä edelleen vuonna 2025. Rekrytointivaikeuksia on erityisesti hoito- ja hoiva-alan henkilöstöstä, lääkäreistä, sosiaalityöntekijöistä ja psykologeista. Henkilöstön mitoitus määrittää lainsäädäntö ja sen toteuttamista seurataan useammalta taholta tiiviisti. Vuonna 2025 esimerkiksi ympärivuorokautisen palveluasumisen hoitajamitoitusta kevennetään ja useampi vuokrahenkilöstöön liittyvä kilpailutus on saatu toteutettua. Tämä vähentää ongelmaa henkilöstön saatavuudessa ja siihen liittyvässä taloudellisista ylityspaineista vuokrahenkilöstön kuluissa.

Tuottavuusohjelma edellyttää palvelujen tehostamista ja tämän toteuttaminen edellyttää useampia haastavia päätöksiä palvelujen tuotantotapaan ja osittain myös siihen mitä ja missä

sosiaali- ja terveyspalveluja tarjotaan. Päätökset tulee tehdä ripeästi, jotta tavoiteltavat säästöt saadaan toteutettua ennen vuoden 2026 loppua.

HUS-yhtymän talousarvio

Erikoissairaanhoidon rahoitus HUS järjestämissopimuksen perusteella on laadittu HUS yhtiymäkokouksessa 13.06.2024 sovittun esityksen mukaisesti. Mikäli ko. rahoitukseen tulee muutoksia, tällä on suuret vaikutukset sosiaali- ja terveystoimen talousarvioon.

Yhtiymäkokous päätti, että HUS-yhtymän jäsenmaksuosuuksien talousarviokehys vuodelle 2025 on 2 290 295 127 euroa, joka osoitetaan HUS:n perustoiminnan rahoittamiseen. Hyvinvointialueen talousarvion laadinnan pohjana on em. päätös, josta on kohdistettu vuoden 2023 toteutuneen käytön (6,38%) mukainen osuus. Tästä on vähennetty 2,7 milj. euroa palliatiivisen keskuksen osalta koska toiminta siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2025. Erikoissairaanhoidon talousarvioehdotus vuodelle 2025 on laskettu seuraavan kaavan mukaan: $2.290.295.127 \times 0,0638 - 2.700.000 = 143.420.829$ euroa. Yhteispäivystyksen osuus on 1,7 milj. euroa. Talousarvion pitävyyden näkökulmasta kehysbudjetointi on haastavaa. Esimerkiksi vuonna 2024 Itä-Uudenmaan erikoissairaanhoidon kehys on noin 134M€ mutta palveluiden käyttö/laskennallinen kustannus on ennusteen mukaan lähes 152M€. Tämän lisäksi omistajille kirjataan omistussuosuuksien suhteessa HUS-yhtymän alijäämä. Jos palveluiden kysyntä ja käyttö jatkaa kasvua, vuoden 2025 varaus on alimitoitettu vaikkakin perustuu yhtiymäkokouksen päätökseen ja omistajien tahtoon sekä tasapainottamisvelvoitteeseen. Lisäksi sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira on määrännyt neljätoista hyvinvointialuetta ja HUS-yhtymän saattamaan kiireettömään erikoissairaanhoidon pääsyn lainmukaiseksi viimeistään 31.3.2025. Niiden täytyy antaa Valviralle selvitys toimenpiteistä sekä ajantasaiset hoitoon pääsyn seuranta-tiedot viimeistään 16.4.2025. Mikäli erikoissairaanhoidon kustannuksia ei saada paremmin hallintaan sillä on merkittävä vaikutus koko hyvinvointialueen taloudenpidolle. Erikoissairaanhoido muodostaa noin kolmasosan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen budjetista.

2.4.5 Perhe- ja sosiaalipalvelut

Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Sosiaalipalvelujen tavoitteena on edistää ja ylläpitää hyvinvointialueen asukkaiden toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta.

Perhe- ja sosiaalipalveluihin sisältyvät lasten, nuorten ja perheiden palvelut, vammaispalvelut, työikäisten palvelut sekä mielenterveys-, päihde- ja asumispalvelut. Vastuualueen tehtävät ovat pääasiassa lakisääteisiä.

Keskeiset tavoitteet ja palvelujen kehittäminen vuonna 2025

Keskeisenä tavoitteena on tuottavuusohjelman toteuttaminen ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen. Kaikessa toiminnassa keskitytään siihen, että ostopalvelujen määrää vähennetään tehostamalla omaa toimintaa. Toimintaa keskitetään ja yhdenmukaistetaan. Kilpailuttamalla palveluja pyritään hallitsemaan hintojen nousua.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa ehkäisevät ja varhaiset palvelut ovat keskeisiä. Nuorille ja perheille suunnattujen sähköisten kanavien kehittäminen tukee varhaisten palvelujen saavutettavuutta. Asiakasohjausta kehittämällä ja hoidonporrastuksen sekä palvelujen avulla pystytään tarjoamaan ja varmistamaan oikea-aikaiset sekä oikean laajuiset palvelut. Opiskeluhuollon riittävät henkilöstöresurssit ja hyvä yhteistyö koulujen ja oppilaitosten kanssa turvataan lisäämällä opiskeluhuollon henkilöstöä kouluilla ja vähentämällä psykologeihin ostopalveluja. Kehittämällä nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluja tarjoavan Zempin toimintaa pyritään vähentämään kustannuspainetta psykiatrisessa hoidossa ja lastensuojelussa. Neurokirjon lasten ja nuorten palveluketjua pyritään sujuvoittamaan perusterveydenhuollon, opiskeluhuollon, perhe- ja sosiaalipalvelujen, vammaispalvelujen ja kuntien koulutuspalvelujen yhteistyötä lisäämällä sekä kokemusasiantuntijatoiminnalla. Lapsiperheiden palveluissa kotipalvelun ja perhetyön kehittämisen ja ostopalvelujen avulla pyritään varhaisten palvelujen tuottamiseen taloudellisesti parhaalla tavalla.

Lastensuojelussa tehdään tiivistä yhteistyötä mielenterveyspalvelujen kanssa, tavoitteena vähentää kodin ulkopuolisia sijoituksia. Vastaanotto- ja arviointiyksikkö Alva-talon toiminnan ja arviointiprosessien kehittäminen osaltaan vähentää ulkopuolisia, pitkiä kodin ulkopuolisia sijoituksia. Lakisääteisten henkilöstömitoitusten saavuttaminen ja pitäminen lastensuojelun sosiaalitoiminnassa mahdollistaa suunnitelmallisen ja avoimuusperäisen työskentelyn.

Vammaispalveluiden monialaisten palvelujen kehittäminen ja yhdenmukaisten toimintatapojen vahvistaminen jatkuu oikea-aikaisten, vaikuttavien ja kustannustehokkaiden ratkaisujen varmistamiseksi. Toimivat ja hyvin suunnitellut palvelukokonaisuudet tukevat vammaisten henkilöiden toiminnallisuutta ja itsenäisyyttä. Tavoitteena on tuottaa palvelut omaan kotiin mahdollisimman pitkään. Omaishoidontuen ja perhehoidon kehittäminen on osa kevyempien ja varhaisempien palvelujen vahvistamista.

Kehitysvammahuollon asumispalveluissa ja päiväaikaisessa toiminnassa vahvistetaan yhteisiä toimintatapoja asiakkaan omalla äidinkielellä. Vakituisten henkilöstön vahvistaminen jatkuu. Sen merkitys on suuri kehittämistyössä ja myös taloudellisesti tärkeää. Lasten kehitysvammapoliklinikan toiminnan vakiinnuttaminen ja aikuisten kehitysvammaisten asiakkaiden kuntoutussuunnitelmien ja lääkehoidon kehittäminen ja varmistaminen hyvinvointialueella jatkuu.

Työikäisten palveluissa keskitytään lakisääteisten palveluiden turvaamiseen sekä yhtenäisten käytäntöjen ja tasapuolisten palvelujen luomiseen alueen asiakkaille. Sosiaalisessa kuntoutuksessa kehitetään uudenlaisia yhteistyömuotoja, joilla asiakkaat tavoitetaan varhaisemmin ja löydetään polkuja tarkoituksen mukaisiin palveluihin ja työelämään. TE -25 -uudistus luo palvelujen yhteensovittamisen tarvetta hyvinvointialueen työhön kuntouttavien palvelujen ja työllisyysalueiden omien palvelujen välillä. Asumistukeen, työttömyyspäivärahaan sekä muuhun sosiaaliturvaan kohdistuvien leikkauksien vaikutuksiin on pyritty varautumaan talousarvioehdotuksessa.

Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asumispalveluissa pyritään keventämään kustannusrakennetta ja siirtämään asiakkuuksia laitospalveluista tuetun asumisen ja kotiin vietävien palvelujen piiriin. Vahvistetaan omaa ennalta ehkäisevää palvelutuotantoa avopäihdekuntoutuksen ja tuetun asumisen tiimin kaltaisilla avopalveluilla ja tätä kautta vähennetään raskaan ostopalvelun tarvetta. Panostamalla asumisohjaukseen pyritään ennaltaehkäisemään asunnottomuutta ja syrjäytymistä. Kehitetään Kumppanuustalon uudenlaista palvelumallia, joka mahdollistaa yhteistyön hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin eri toimijoiden kesken ja merkittävästi vähentää ostopalvelujen tarvetta.

Seurantamittarit

Strategisesti merkittävimpien mittareiden laatiminen on vielä kesken. Toistaiseksi käytössä olevat asiakastietojärjestelmät tuottavat puutteellisesti tietoa. THL mittaa vuosittain valtakunnallisesti tietoa ja mahdollistaa kansallisen seurantatiedon saamisen alueelle.

- lastensuojeluilmoitusten lukumääriä
- lapsiperheiden kotipalvelun saajien määrää,
- Koulu- ja opiskeluhuollon lakisääteisten terveystarkastusten määrä
- vammaispalveluissa kuljetuspalveluita saavien asiakkaiden määrää
- työikäisten palveluissa toimeentulotuen saajien määrää.

2.4.6 Yhteiset terveyspalvelut

Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Yhteisten terveyspalvelujen tulosyksiköt ovat terveysasemapalvelut, suun terveydenhuolto, terveyskeskussairaalapalvelut ja lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut. Vastuualueelle kuuluu myös erikoissairaanhoidon yhteistyö. Terveyspalvelujen tavoitteena on edistää ja ylläpitää väestön terveyttä sekä hyvinvointia. Perustana tälle ovat hyvin toimivat, koko väestön saatavilla olevat ehkäisevät, korjaavat ja kuntouttavat terveyspalvelut.

Keskeiset tavoitteet ja palvelujen kehittäminen vuonna 2025

Kaikkien terveyspalveluiden tulosyksiköiden tavoitteena on edistää muutosohjelman tavoitteiden saavuttamista taloudellisen tilanteen parantamiseksi mutta myös yhtenäistää ja kehittää palveluita.

Terveysasemapalveluiden tavoitteena on turvata asiakkaille hoitoon pääsy hoitotakuun asettamissa määräajoissa ja mahdollistaa kuntalaisten palvelujen saatavuus yhdenmukaisilla palveluprosesseilla koko hyvinvointialueella. Omatiimi-mallia laajennetaan koko alueelle ja keskitetyn hoitotarvikelijakelun toiminta vakiinnutetaan. Yhtenäisen potilastietojärjestelmän käyttöönoton yhteydessä on tavoitteena myös yhtenäistää toimintatapoja ja eri hoitoprosesseja, jotka helpottaisivat kuntalaisten liikkumista tulosyksikön eri toimipisteissä. Tavoitteena on myös alueellisen asiakasohjauksen mallin kehittäminen. Lisäksi tulosyksikön tavoitteena on osallistua monipalveluasiakkaiden tiimimallin valmisteluun ja mallin jalkauttamiseen. Muutosohjelman tavoitteiden mukaisesti terveysasemapalveluiden tavoitteena on vuokratyövoiman vähentämisen lisäksi selvittää toimintojen keskittämisen mahdollisuuksia.

Suun terveydenhuollon tavoitteena on sujuva ja oikea-aikainen palvelujärjestelmä, joka mahdollistaa yhtenäisen hoitoon pääsyn hoitotakuun sisällä sekä yhdenmukaiset palveluprosessit esimerkiksi tavoitteena hoidon tarpeen arvioinnin yhdenmukaistaminen. Tavoitteena on myös kehittää palveluita ottamalla Omaolo-oirearvio käyttöön koko suun terveydenhuollossa. Digitaalaisia palveluita on tarkoitus laajentaa siten, että suun terveydenhuolto laajenee osaksi Hyvä-Digi sähköisiä sosiaali- ja terveyspalveluita. Lisäksi HUS hoitopolkuja on tarkoitus jalkauttaa suun terveydenhuollon ammattilaisille. Asiakkaiden liikkuminen palveluissa yli kuntarajojen on

tarkoitus mahdollistaa yhteisen potilastietojärjestelmän tulon myötä. Suun terveydenhuollossa on myös tavoitteena muutosohjelman mukaisesti vähentää vuokratyövoimaa. Lisäksi ohjelman osana aloitettua Pop Up-toimintaa on tarkoitus laajentaa puuttuviin osiin aluetta.

Terveyskeskussairaalapalveluissa tavoitteena on vuoden 2025 alusta hyvinvointialueelle siirtyvän palliatiivisen keskuksen sujuva integroituminen tulosityksikön ja hyvinvointialueen toimintaan. Tulosityksikön tavoitteena on myös kehittää toimintaansa yhteistyössä mm erikoissairaanhoidon ja ikääntyvien palveluiden kanssa siten, että asiakasvirrat ohjautuvat entistä paremmin oikeisiin palveluihin ja kotiutuminen nopeutuu. Tavoitteena on myös yhtenäistää osastojen toimintatapoja ja prosesseja. Lisäksi tulosityksikön tavoitteena on entistä paremmin tunnistaa moniammatillista yhteistyötä tarvitsevat potilaat ja osallistua näiden tiimimallin valmisteluun paremman yhteistyön kehittämiseksi sosiaalityön, kotihoidon ja kuntoutuksen kanssa. Muistipoliklinikan osalta tavoitteena on liikkuvien palveluiden lisääminen. Muutosohjelman tavoitteiden mukaisesti tulosityksikössä tavoitellaan osastojen paremman profiloinnin, hoitoaikojen lyhentämisen ja sujuvien kotiutuskäytäntöjen tuella osastopaikkojen vähentämistä. Osastopaikkojen vähentämisen myötä myös hoitajavuokratyövoimasta voidaan luopua lisää.

Lääkinnällisen kuntoutuksen palveluiden tavoitteena on toimintansa vuonna 2024 aloittaneen keskitetyn apuvälinekeskuksen toiminnan laajentaminen koko hyvinvointialueelle. Lisäksi yhtenäisten toimintakäytäntöjen ja toiminnan sujuvuutta edistetään yhteisen potilastietojärjestelmän tulon myötä. Tavoitteena on luoda tulosityksikköön yhteinen ajanvarausjärjestelmä, joka mahdollistaa asiakkaiden paremman liikkumisen kuntarajojen yli ja myös takaisinsoittojärjestelmän käyttöönoton. Digitaalisten palveluiden käytön lisääminen on myös yksi tulosityksikön tavoitteista. Lisäksi tavoitteena on vakiinnuttaa koko alueen aikuisten alueellisen kuntoutustyöryhmän toiminta sekä aloittaa alueellinen lasten kuntoutustyöryhmän toiminta. Muutosohjelman mukaisesti lääkinnällisen kuntoutuksen palveluissa tavoitteena on kuntoutuksen lisääminen ja vahvistaminen hyvinvointialueen palveluissa yhdessä eri vastualueiden kanssa.

Seurantamittarit

Kiireettömän hoidon hoitotakuun toteutuminen

Hoidon jatkuvuus (COCI) perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa

Siirtoviivemaksut

2.4.7 Erikoissairaanhoido

HUS-yhtymä tuottaa erikoissairaanhoidon palvelut Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Tavoitteena on jatkaa ja syventää yhteistyötä sekä alueellisesti että paikallisesti. Uudenmaan hyvinvointialueiden ja erikoissairaanhoidon yhteisten segmenttiryhmien tavoitteiden mukaisesti jatketaan päivystyspalveluiden kehittämistyötä Uudellamaalla meneillään olevien pilottien tulosten perusteella. Osana segmenttiryhmän työtä jatketaan siirto- ja kotiutusprosessien hiomista sekä eri palveluketjukuvausten tekoa mm kivunhoitoon ja sepelvaltimotaudin hoitoon. Tavoitteena on myös saada valmiiksi lasten psykososiaalisen tuen porrastus. Yhteistyötä ja ohjauksen käytäntöjen kehittämistä myös Kymenlaakson hyvinvointialueen suuntaan on tarkoitus kehittää.

Muutosohjelman tavoitteiden mukaisesti jatketaan erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon hoidon porrastuksen kuvaamista sekä vahvistetaan asiakkaiden ohjausta kevyempiin palveluihin mm. tarkastelemalla läheteiden ja palvelujen myöntökriteereitä. Toimenpiteiden tavoitteena on yhdessä erikoissairaanhoidon kanssa vähentää vuodeosaston hoitopäiviä, avohoidon käyntejä sekä suunnittelemattomia uusintakäyntejä.

2.4.8 Ikääntyneiden palvelut

Vastuualueen perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Ikääntyneiden vastuualue koostuu kolmesta tulosyksiköstä: kotona asumista tukevat palvelut, kotihoitopalvelu ja asumispalvelut. Ikääntyneiden palvelujen järjestämisen lähtökohtana on tukea kotona asumista ja omatoimista suoriutumista. Ennaltaehkäisevien, hyvinvointia ja kuntoutumista edistäviä palvelujen tavoitteena on tukea asiakkaita yksilölliseen, aktiiviseen ja turvalliseen arkeen.

Kotona asumista tukevien palveluiden tavoitteena on ennaltaehkäisevien palveluiden avulla tukea asukkaiden omatoimisuutta. Asiakasohjauksen, palvelutarpeen arvioinnin ja gerontologisen sosiaalityön lisäksi palveluihin kuuluu eri tukipalvelut. Kotihoitopalvelujen lähtökohtana on asiakkaan kotona-asumisen tukeminen oikea-aikaisilla ja tarpeenmukaisilla palveluilla. Asumispalvelut sisältävät ympärivuorokautisen palveluasumisen lisäksi perhehoidon palvelut ja yhteisöllistä asumista.

Keskeiset tavoitteet ja palvelujen kehittäminen vuonna 2025

Tavoitteena on tukea ikääntyneiden turvallista, osallistavaa ja mahdollisimman omatoimista arkea ns. kevyempien palvelujen periaatteella. Ikääntyneiden kotona asumista tukevia kustannusvaikuttavia tukipalveluita kehitetään ja lisätään vastaamaan ikääntyneiden palvelutarpeeseen ja ikääntyneiden lisääntyvään määrään Itä-Uudenmaan alueella. Lisäksi kehitetään ennaltaehkäisevän ja etsivän vanhustyön palveluita ja saatavuutta. Ohjauksen ja neuvonnan roolia vahvistetaan edelleen ja arvioidaan sekä lisätään palvelukanavia asiakkaiden yhteydenotoille.

Kotona asumista tukevien palveluiden rakennetta selkeytetään ja vahvistetaan esihenkilötyötä. Tarve kiertävälle ja koordinoivalle asiakasohjaukselle ikääntyneiden palveluissa on havaittu ja tähän haasteeseen pyritään vastaamalla vuoden 2025 aikana. Omaishoidon tuen asiakkaiden tukea pyritään lisäämään sekä omaishoitajalle että omaishoidettavalle.

Tuottavuusohjelman mukaisesti ikääntyneiden palvelurakennetta tulee keventää panostamalla perustason palveluihin. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen peittävyttä pienennetään vähentämällä sekä oman tuotannon että ostopalveluiden määrää. Samalla lisätään yhteisöllisen asumisen paikkoja sekä vahvistetaan kotihoidon sekä omais- ja perhehoidon roolia. Perhehoitajia koulutetaan lisää vuoden 2025 aikana. Perhehoidon avulla voidaan tukea kotona-asumista ja ehkäistä raskaimpien palveluiden tarvetta. Kotihoidon kustannusvaikuttavimmat toteutustavat kartoitetaan. Palveluverkkoa kehitetään erillisen palveluverkkoselvityksen mukaan.

Palveluiden peittävyystavoitteet asetetaan osuuksiksi yli 75-vuotta täyttäneille ympärivuorokautiselle palveluasumiselle, yhteisölliselle asumiselle ja kotihoidolle. Määrälliset tavoitteet heijastavat kevyempien palvelumuotojen osuuksien kasvua ja vastaavasti ympärivuorokautisen palveluasumisen osuuden pienentymistä.

Uuden kotihoidon keskitetyn yksikön (digitaaliset palvelut ja arviointitiimitoiminta) toimintaa kehitetään ja toimintaa yhdenmukaistetaan koko hyvinvointialueella. Etähoivan ja lääkeautomaattien käytön laajentamisella täydennetään kotihoidon palveluja ja samalla kotihoidon resursseja voidaan kohdentaa vaativimpiin asiakkuuksiin. Arviointitiimitoimintamalli laajennetaan koko hyvinvointialueelle. Arviointitiimin henkilöstöä vahvistetaan geronomeilla. Tällä tavoin vahvistetaan hoidon ja huolenpidon lisäksi sosiaalisten ja taloudellisten tarpeiden tunnistamista.

Hoitajamitoituksen lasku lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisessa ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluissa (223/2023) helpottaa henkilöstön saatavuutta.

Ikääntyneiden psykososiaalisen tuen kehittäminen RRP-hankkeessa keskittyy vuoden 2025 aikana neljän tuulen ilmiöihin liittyvän osaamisen vahvistamiseen ikääntyneiden palveluiden vastuualueilla (asiakasohjaus, kotihoito ja asumispalvelut). Neljän tuulen toimintamallissa ehkäistään mielenterveyden heikkenemistä, päihdehaittoja, ongelmapelaamista sekä lähisuhde- ja muuta väkivaltaa. Tavoitteena on, että kaikki ikääntyneiden palveluiden työntekijät suorittavat ilmiöihin liittyvän koulutuskokonaisuuden. Koulutusten tarkoitus on rohkaista ammattilaisia ottamaan puheeksi ja tunnistamaan neljän tuulen ilmiöitä ja antaa keinoja tukea ikääntyneitä.

Ikääntynyt saa apua nopeasti omassa tutussa ympäristössään, jolloin voidaan parhaimmillaan estää pulmatilanteiden vakavoituminen ja raskaampien palveluiden tarve.

Lisäksi vahvistetaan ja kehitetään vuoden 2024 aikana käynnistettyä etsivää vanhustyötä. Etsivällä työtavalla tavoitellaan palveluiden ulkopuolella olevia avun ja tuen tarpeessa olevia ikääntyneitä, jotka eivät eri syistä kykene itsenäisesti saavuttamaan sopivaa palvelua. Etsivän vanhustyön verkostoon osallistetaan kolmannen sektorin, kuntien ja hyvinvointialueen ikääntyneitä kohtaavia toimijoita ja kehitetään yhdessä konkreettisia toimintatapoja.

Ikääntyneiden palveluissa erityisenä haasteena on lähi- ja sairaanhoitajien saatavuus. Vuokratyövoiman käyttö on ollut suurta. Tavoitteena on, että vuokratyövoiman käyttöä vähennetään perustamalla hyvinvointialueen oma varahenkilöstö ja täten pienentää vuokratyövoiman käyttöä.

Seurantamittarit

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet %

Yhteisöllisen asumisen piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet %

Ympärivuorokautisen palveluasumisen piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet %

Investoinnit

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman investoinnit	Alkuper.	Suun.	2026	2027	2028	Yhteensä
Investeringar i social- och hälsovårdens delplan	Suunn.	Muutos				Totalt
1 000 €	2025	2025				
Rakennukset - Byggnader	1 840	3 540	0	0	0	3 540
Laite- ja kalustohankinnat - Anskaffning av maskiner och inventarier	415	0	50	0	0	50
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet - IKT och övriga immateriella tillgångar	7 487	4 500	4 900	4 000	4 000	17 400
Investointimenot yhteensä - Investeringsutgifter totalt	9 742	8 040	4 950	4 000	4 000	20 990